

Διδαχή και έμπειρία

διά χάρτου και μέλανος (Β' Ιωάννου 12)

ΚΥΡΙΑΚΗ Θ' ΛΟΥΚΑ (Λκ. 12, 16-21)

17 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2019

«Άμυαλε άνθρωπε, απόψε θα παραδώσεις την ψυχή σου! Αυτά που ετοιμάσες, σε ποιόν θα ανήκουν;» Έτσι είπε ο Θεός στον άφρονα πλούσιο και τα λόγια Του κρύβουν πικρία και πόνο για την κοντόφθαλμη προοπτική του ανθρώπου που μαζεύει πρόσκαιρους θησαυρούς και δεν πλουτίζει με όσα θέλει ο Θεός.

Ας μην βιαστούμε να κατηγορήσουμε τον άνθρωπο της ευαγγελικής παραβολής. Ο τύπος του άπληστου ανθρώπου, δυστυχώς, υπάρχει σε όλους μας, που ακόμα δεν έχουμε πεισθεί από τα λόγια του Χριστού και από την ίδια τη ζωή μας. Ο άπληστος, δεν μένει ποτέ ευχαριστημένος από ό,τι είναι και από όσα έχει. Ζεί με την ιδέα της ένδειας και ότι αυτά που έχει είναι λιγότερα απ' όσα πρέπει και όσα του χρειάζονται. Σ' όλη του τη ζωή, με όλες του τις δυνάμεις και με όλα τα μέσα, επιδιώκει να αποκτήσει κάτι επιπλέον όσων έχει. Όταν αποκτήσει αυτά που επιδιώκει, δεν μένει ικανοποιημένος, αλλά θέλει αμέσως να αποκτήσει κάτι νέο, κάτι άλλο, μεγαλύτερο ή διαφορετικότερο από το πρώτο. Αυτό μπορεί να είναι ένα καλύτερο αυτοκίνητο ή μια ανώτερη θέση στην εργασία του. Ο άπληστος άνθρωπος θέλει διαρκώς να ανεβαίνει ψηλότερα, να αποκτά περισσότερα. Η απληστία δεν τον αφήνει να ησυχάσει ποτέ, δεν τον αφήνει να χαρεί τίποτε. Δεν του καθιστά την ζωή αναπαυτική και ευχάριστη. Η ζωή του είναι ένας διαρκής αγώνας, ένα μαρτύριο, μια πάλη χωρίς διάλειμμα. Είναι έτοιμος να υποστεί κάθε ταλαιπωρία και κάθε ευτελισμό, αρκεί να αποκτήσει αυτό που συνέλαβε η νοσηρή φαντασία του. Στην προσπάθειά του αυτή, γίνεται άδικος και σκληρός, έρχεται συνειδη-

τά σε αντίθεση με κάθε ηθική και νόμο. Ο άπληστος άνθρωπος δεν είναι μειωμένων ικανοτήτων, αντίθετα μάλιστα, είναι δραστήριος, με δύναμη και πολλές σωματικές και νοητικές αρετές. Όμως, το πάθος της απληστίας, μέσα του, δεν μπορεί να τιθασσεται και σαν θηρίο ανήμερο τον καταβάλλει. Ο άπληστος διαταράσσει την οικογενειακή του ευτυχία αλλά και τις οικογένειες άλλων. Παρεμβαίνει αδιάκριτα παντού, διαφθείρει τα ήθη των παιδιών του, καταδυναστεύει συγγενείς, φίλους και όσους εξαρτώνται απ' αυτόν. Προσπαθεί να κερδίσει από τιποτένια και αισχρά πράγματα, από αδύνατους και φτωχούς κι από νεκρούς ακόμη. Καμμιά ψυχική ανάταση δεν τον διακρίνει, καμμιά ανώτερη σκέψη. Ο άπληστος καταστρέφει το παρόν του, τάχα στρέφοντας την προσοχή του σ' ένα αόριστο μέλλον. Ο άπληστος είναι ένας μεγάλος εγωϊστής, ένας κτηνάνθρωπος και ένας πολύ ανόητος, δούλος του χρήματος και των επιθυμιών του. Κοντόφθαμος, που δεν βλέπει ότι με το να ιδρώνει περισσότερο απ' όσο πρέπει και με το να αγωνιά και να προσπαθεί, κατορθώνει μόνο να προσθέτει ρυτίδες στο πρόσωπό του και χιόνια στα μαλλιά του. Προσπαθώντας να ζήσει καλύτερα, πετυχαίνει να ζει μίζερα και δυστυχισμένα, κάνοντας τους ανθρώπους που ζουν δίπλα του να πνίγονται από την παρουσία του και να βασανίζονται από τους τρόπους του και να περιμένουν πότε θα απαλλαγούν απ' αυτόν. Αυτόν τον άνθρωπο ονομάζει με πικρία ο Θεός «ανόητο», όμως δυστυχώς τον έχουμε όλοι μέσα μας, άλλοι λιγότερο κι άλλοι περισσότερο εμφανώς. Υπάρχει και άλλη ερμηνεία, όμως, του «άμυαλου ανθρώπου».

«Άμυαλος πλούσιος», είναι κι αυτός που έχει πλούσια γνώμη για τον εαυτό του. Ο άνθρωπος που νομίζει ότι τα γνωρίζει όλα. Αυτός που δεν υπάρχει θέμα που να μην το κατέχει, δεν υπάρχει λεπτομέρεια που να του διαφεύγει, δεν υπάρχει πτυχή της ζωής, που να του είναι άγνωστη. Το ύφος του είναι δογματικό, η αυτοπεποίθησή του αναμφισβήτητη. Όταν αρχίζει να μιλάει, απαιτεί να τον ακούν όλοι. Υψώνει τον τόνο της φωνής του για να δυναμώσει τα επιχειρήματά του. Για να γίνει πιστευτός φωνάζει περισσότερο και δεν επιτρέπει να τον διακόπτει κανένας. Δεν διστάζει να πληροφορήσει ακόμα και τον πιο ειδικό, προκειμένου να φανεί ότι κατέχει το θέμα του! Όπως είναι φυσικό, πολύ γρήγορα όλοι καταλαβαίνουν ότι η μεγάλη ιδέα που έχει για τον εαυτό του, είναι η μόνη μεγάλη ιδέα που κυκλοφορεί στο μυαλό του.

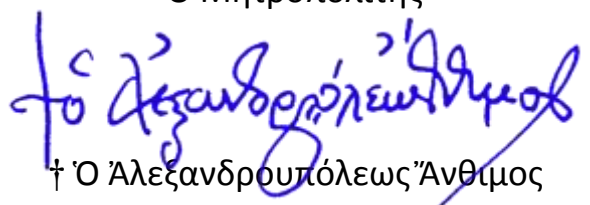
Τραγική μετεξέλιξη του ανοήτου πλούσιου ανθρώπου είναι ο ζηλιάρης. Είναι αυτός που τα θέλει όλα και που τα ξέρει όλα. Οπότε δεν εμπιστεύεται κανέναν γύρω του, δεν εκτιμά κανέναν, υποπτεύεται τους πάντες, θεωρεί ότι όλοι τον αμφισβητούν, τον κοροϊδεύουν και αδίκως τον διαψεύδουν. Ο άνθρωπος αυτός έχει πλούσιο, πλουσιότατο εγωισμό, πιστεύει μόνο στον εαυτό του, δεν είναι ικανός να εμπνεύσει την οικογένειά του, ούτε το ευρύτερο περιβάλλον του. Είναι διαρκώς δυστυχημένος, φαντάζεται ότι τον ξεγελούν, τον απατούν, τον υποβλέπουν, τον παραβλέπουν τον παραθεωρούν. Ο ανοήτος ζηλιάρης σβύνει με τα χέρια του κάθε χαρά, τσακίζει κάθε λουλούδι, μουτζουρώνει κάθε χρώμα, εξοντώνει κάθε σκίρτημα, στραγγαλίζει κάθε ήχο. Έτσι, επειδή το θέλει ο ίδιος, επειδή εγωιστικά δεν εμπιστεύεται κανέναν, έξω από τον εαυτό του. Κάνει δυστυχημένους τους οικείους του και γίνεται ανυπόφορος στους γνωστούς του. Στο τέλος αρρωσταίνει κάτω από την οργιώδη φαντασία του, μόνο και μόνο επειδή είχε λαθεμένη μεγάλη

ιδέα για τον εαυτό του και την απόλυτη γνώμη του.

Αγαπητοί μου,

Συνήθως κατηγορούμε εύκολα τον «ανόητο πλούσιο της σημερινής ευαγγελικής περικοπής και λέμε ακαθόριστα ότι: «εννοεί τους πλουσίους»! Αν και όλοι είμαστε πλούσιοι, τουλάχιστον πλουσιότεροι από κάποιους άλλους, όμως, δεν είναι μόνο ο πλούτος των χρημάτων. Υπάρχουν κι άλλοι αρρωστημένοι θησαυροί, που αν τους θησαυρίσουμε τότε και την εδώ ζωή μας θα χαλάσουμε και την μετά θάνατο ζωή μας θα χάσουμε. Ένα τροπάριο της Εκκλησίας μας, λέει: «όταν κερδίσουμε τον κόσμο, τότε θα κατοικήσουμε στον τάφο» και ένα ελληνικό ποίημα διερωτάται: «τί θα κάνει στην άλλη ζωή, όποιος δεν ήξερε να ζήσει σ' αυτήν»; Όποιος θησαυρίζει με απληστία και αχορταγιά, όποιος έχει μεγάλη ιδέα για τον εαυτό του, όποιος ζηλεύει και δεν εμπιστεύεται κανέναν, όποιος δεν αφήνει αέρα να αναπνεύσουν οι συνάνθρωποι γύρω του, όποιος πνίγει κάθε χαρά, κάθε άλλη γνώμη, κάθε αντίθετη άποψη, τότε αυτός θα μείνει τραγικά παντέρημος, με τα πλούτη του, με τη γνώμη του, με τη ζήλεια του. Μια παροιμία λέει: «το δάσος θα είναι πολύ μονότονο, αν μέσα σ' αυτό κελαηδούν μόνο τ' αηδόνια». Οι άλλοι άνθρωποι γύρω μας είναι ο πλούτος μας, η χαρά μας και ο ωραίος δρόμος μας για την άλλη ζωή, στην οποία οπωσδήποτε θα πάμε και θα την βρούμε όπως την προετοιμάσαμε από εδώ.

Ο Μητροπολίτης

† Ο Αλεξανδρουπόλεως Άνθιμος